Byxe oronuudai proletaarinar, negedegtii!

№ 187 (2220)
1937 onoi aavgustiin
15
VOSKRESEENЬ

14-xi ZILEE GARNA

Buriaad-Mongoloi Ynen

Byxexolboonoi Komanlis (bolьşevlig) Paartiin Buriaad-Mongoloi Moziin Komiteedai, Buriaad-Mongoloi Avtonoomito Soveed Socialiis Respyyblikiin Centraalьna Gyisedxexe Komiteedai yder byriiin gazeeta

Redaksiin aadres:
Ulaan-Yde goorod,
Ceentrsojuuziin, 19.

№ sen 10 mynge.

„N—209“ SAMOLIOODAI EKIPAAZ— nyxer STAALINDA

„N—209“ traansportno samolioodai niidexee belen bolood Şelkovskiin aerodroom deere baigaa eneexen yjede, manai xaluun zyrxen, bodol xysel ba hanalnai xyndete nyxer Staalin, Tanda, xandanxai. Bidener bolbol Moskvaahaa *X*oito poolius deegyyr Aliaaska zorizo niidexedee, samolioodoigoo dali deere Exe oronoigoo aldar solii, Soveed araduudai aldar solii abşa jabaxa baihandaa omogtoibdi. Ene aldar solo xadaa, grazdaan dainai yjede tuilan oldohon, syleete kolxoozno poo linuud deere, zavooduud—gigaantnuudai ceexenyydte, uha dalaida ba stratosfeerede, sseseglen baigaa gazar deere urgan bexizehen baina. Bidener bolbol tanai daabariii dyyrgeze, Moskvaahaa—Ameerika xyrter şine zamii neeze ene aldar solodo eehediingee azal ba erdemei xubiii nemexe baihandaa bajasxalantaibdi.

Bidener bolbol Leenin—Staalinai paartiaar xymyyzyylegdenxeibdi, bidener xadaa eehediin nahanai baidalii, eehediin zyrxelegii, eehediin xeregii ba eehediin ene niidelgii manai tyrelxi komuniis paartida ba Tanda, xyndete loosif Vissarioonoviç, zorıuulnabdi. Byxii ulasuud, byxii gyrenyyd, byxii aradnuud agaarai dalain erjede azahuuna. Zygeer, ene dalain baigaaliii şinzen ezemdexe xysii bygedende olgogdoogyi. Taa bol, gansal gaixamşag jixe ilaltii tuilaxa jabadalda xyrgexe tiime şanarii, tiime xysii bidende xymyyzyylen olgoot. Bide ilalta oloxo baihandaa etigelteibid!

Uulzataraa bajartai, nyxer Staalin! Bidener bolbol b igaalitai temesexe temselde ilaxabdi, bidener şingi xynyyd manai orondo miliioon bii geze byxe delxeide yşee nege xaruulxabdi geze tanda ujalga ygenebdi. Bidener bolbol niidexiinge urda eeriingee inaglalai ygii ba amarii xyrgenebdi, enemnai xadaa manai ilaltiin temdeg bolog!

Bidener bolbol uhan dalai deegyyr, poliaarno daida deegyyr, poolius deegyyr, Aliaaska deegyyr niidexe zamdaa, soveedai lioodçiguudta tanai xanduuldag anxaral ba oroldolgii hanaza jabaxabdi. Manai exe oron tuxai, xyndete loosif Vissarioonoviç, Tan tuxai sedxil xadaa, bidende xyse şadalai, eneergiiin, şiidxexe zorigoi ba dura zorigoi gulamta bolno.

Uulzataraa bajartai!
„N—209“ samolioodoi ekipaaz:
S. Levaneevski.
N. Kastanaajev.
V. Leevçenko.
P. Pobeziimov.
N. Godovikoov.
N. Galkoovski.

Şelkoovskiin aerodroom, 1937 onoi aavgustiin 12.

△ △ △

Moskvaa, nyx. STAALINDA

Xyndete nyxer Staalin!

Tyrehen niutag Goorьkov goorodto 2-doxi yderee ailşalaza baixa zuuraa jixe bajarlamzar medeesei xylieebeb. Zasagai gazar bolbol „ANT—25“ samolioodoi ekipaaz la Ulaan Tugai oorden xaira olgobo.

Ene jixe xaira olgohon tuxai sonosxodoo miniii sedьxelei gyn jixeer bajarlan dolgilozo baihii ygeer damzuulxiin argagyi, xyrgexe gyn bajaraa xelexe yges oldoxogyi baina.

Agun jixe Soveed aradai ynen xybyyn, soveed aradai avangaard bolxo bolьşeviig paartida bejee ygehen, bolьşeviig paartiiin Leenineі Centraalьna Komiteedta ba şamda ynen-bi bolbol, manai inag voozdь, esege ba bagşa bolxo şamadaa daxiaad agaarta niisen garxaar ba socialiis Exe oronoigoo nere soliin tula daxiaad şine dгabari dyyrgexeer xezeedee belen baihanaa raaportalnab.

Bi bolbol, ene jixe xairiin xariuuda, Tanai ygehen jamarş daabari, paarti ba zasagai ygehen jamarş daabari sym dyyrgegdexe geze ujalga ygexedee bi eeriingee nyxer Baidykoov ba Beliakoov xojoroi hanalii dyyrgelseneb geze hananab.

Bi eeree, baruun garaigaa samolioodoi zoloogoi ştyrvaalii bariza şadaxa sagtaa, niydeneigee xarazi şadaxa sagta niidexeb!

Tanai Valieeri Çkaalov.

g. Goorьki.

Soveed Xolboonoi geroinuud nyxed Çkaalov, Baidukoov ba Beliakoov gegşedte xaira olgoxo tuxai

SSR-ei Centraalьna Gyisedxexe Komiteedai togtool

Moskvaa—Xoito poolius—Ameerikiin Xolbooto Ştaad buun gyi niidelgii geroiligoor anxan tyryynee bejelyylen gyisedxehenei tula, Centraalьna Gyisedxexe Komiteedai togtoohonь:

1. Soveed Xolboonoi geroinuudta Ulaan Tugai oorden xairanuudi olgoxo.

Çkaalov V. P.—ANT—25“ ekipaazai komandiirta.
Baidukoov T. F—2-doxi piloodto.
Beliakoov A. V.—ştyyrmanda.

2. Niidelgede xabaadagşad—V. P. Çkaalovto, G. F. Baidukoovto ba A. V. Beliakoovto 30—30 mingan tyxerigei myngen şan ygexe.

SSSR-ei Centraalьna Gyisedxexe Komiteedai tyryylegşe M. Kalinin.
SSSR-ei Centraalьna Gyisedxexe Komiteedai sekretaarь A. Goorkin.

Moskva, Kremlь, 12-oi aavgustiin.

Moskvaa — Xoito Poolius — Xoito Ameerika

ZYGEE JAAZA BARIXA BIIBDI

(Xuriaangii organiga)

Manai marşruud: Moskvaa—Arxangelьsk—Rydoolьf aral—Xoito poolius—Aliaaska. Ene xadaa, xamta deeree 6663 kilometrei gazar baina. Tiigeed jyriins zam bişe. Uşar iime deerehee jyriin orijentiroovkiin xeregselnyyd—suranzata kompas—manai niidelgede xeregtei bolxogyi baina. Bidener bolbol Kanaadai xoito zygte baigaa suranzata poliusnai xoitor bişe niidxe bainabdi (tereenei koordinaatan, xadaa xoito yrgenei 71 graadus ba baruun utiin 96 graadus jym). Ene agaastka deere suranzata kompasiin ajag zamь yşee şanadeggdeegyi ba tereende naidaza bolxogyi baina. Tende naanai kompasii xeregleze xeregtei bolno.

Orijentiroovkiin xaraakteriiin johoor manai marşruudii xeden yrnastkaar xubaaxada bolxo Tyryyşiinxiнь Moskvaahaa Arxaangelьsk xyrter—988 kilometrei gazar. Ende xemehee yiyy aşaatai maşiinaar niidxede bolno limehee maşiina bolbol gazarai orijentiroovka xaraza, kompas xereglen niidxebdi. Xerbee xeregtei bolo haanь myn radioo xereglexe geze medexe xeregtei. Radioogoi tuhalamzaar zygee ton zybeer bariza jabaza bolno. Moskvaahaa Arxaangelьsk xyrter zamdaa bidener Arxaangelьskiin radiostaancii orijentiroovalza jabaxa bainabdi Saaşaa Rydoolьf aral ba busad bolno.

Tende bideniii jy xylieeze bainab—bi medenegyib, zygeer pooliusiin rajoondo xylieegdeedyi jamarş uşaralnuud dairidaza bolxo baina. Amyyndsen „Norveegi“ dirizaabliaar niidze jabixadaa, jamar negen aralnuudii xarahan baigaa. Ene xadaa zerilgeen baiza magad. Amyyndsenei hyyleerş ekspediisede jabaaşad jamarş aralnuudii xaraagyi baigaa. Tedenei dirizaablь bolbol manai marşruudhaa nege baga baruuxanaar Barroy xoşuuji xaraza niidehen baina. Zygeer sainеg hain baigaa baanь bideter ene rajoonii xaraxabdi. Odool ende araiii oloo bolxobdi. Jaaxadaab gexede, ene caastida Mylihen dalain aradnai gyjen gazarta gy, ali araida tulaza eeriingee zygii helgelig deerehee medegdene. Jyre şinzeg beegyi gazaraar niidxe jabadal bolbol naukan tulaar interesnoi baina.

Manai zuada tuner berseelnyyd baixa? Ene xadaa dalai deegyyr niidelge bolno gee xeleze xeregtei. Manai traasa bolbol dalai deegyyr 5933 kilometr niidxe ba xuurai gazar deegyyr jyredee 1597 kilometr niidxedee xuurai xuurai gazarai maşiinaar niidxe bainabdi.

Manai agaarai koraabli see xemta zargaan xyn jabaxa Niidelgede xamaalagşadai xoorondo eehediimnai ujalga xubaagdanxai, zişeelxede, ştyrmaan bolbol eelzeegyigeer 30 çaas xydelmeriixe baina.

Şturmaanai azalii xynyyd jixeer honirxodog. Tiimeheenь ai jixe duratalgaar xeleze ygexe bainab. „SSSR—N-209“ samolioodeer bi koompasnuudtaib: suranzata giiro—polykompas, naranai koompas ba radiokoompas. Minii kabiina ton haruul, sonoos cellyloidaar xeglehen, bişe koordinatanuudtaa oroxo yydatei. Bidener samolioodeer bi koompasn

ZURAG DEERE: Aragoonoi froont deere bolhon dailaldaanai yjede itaaliin interveentnyydhee buliaahan zer zebsegei dergede respyyblikiin aarmiinxid baina. (Sojuuzfoto).

▽ ▽ ▽

ISPAANIDAXI FROONTNUUD DEERE

(TASS-iin medeeselnyydhee)

Centraalьna froont

Respyyblikiinxin bolbol Sesenьjaa seektor deere Madriidhaa uragşanь yimyyleeşeniii tyriheor baina. Respyyblikiinxin aavgustiin 9-nei yder jixe taaramzataixan poziica ezelee. Aavgustiin 9-nei yder yimyyleeşen bolbol Vilьjanyceva de la Kanьjaadahaa zyyxeneer (Madriidhaa baruuxanaar) baigaa respyyblikiinxinei poziicii ataakalaa. Byxii ataakanuudanь gederge soxiuulhan baina. Karibançeeliiin rajoondo gazar dooguur seregleze baina. Yimyyleeşenei ezelen bexizehen zarim gernyydii respyyblikiinxid dorohoonь tehergene.

Aavgustiin 10-da tolilogdohon, oborooniin ministeerstviin medeeselei johoor, yimyyleeşen bolbol Estremadyyrskiin xaragii deere yimyyleeşenei poziicii ataakalaa. Ataakanь gederge soxiuulaa. Yimyyleeşen 200 garan xynyydee aluulhan baina.

Karabançeeliiin seektor deere respyyblikiinxin baaxan uragşaa dabxiaa. Kyeesta de la Reina rajoondo yimyyleeşenei xehen ataaka soxigdohon baina.

Xaraama goloi rajoondo respyyblikiinxin ээhediingee poziicii haizaruulaza şadaba.

Zyyn froont

Respyyblikiinxinei aviaaca aavgustiin 9-nei yder razveedkalxa zorilgotoigoor xeden niidelgenyydii xehen baina. Respyyblikiinxin jixe amzaltatai jabaza baina. Respyyblikiinxin bolbol Rydiilьjahaa baruuxanaar Saanta Kryys deerexi yimyyleeşenei poziicii ezelbe.

Yimyyleeşenei zerlig aaşa

Madriid. Feebys aagenstviin Gibraltaarhaa medeesehenei johoor, yimyyleeşen bolbol Gibraltaarai xooloin erjeer xeze baigaa fortifikacioono xydelmerinyydtee aarestalagdahan respyyblikiinxiniii xereglene. Tere xydelmeriiingee dyyrexeleer tende xydelhen respyyblikiinxiniii buudaza alazarxina xa. Jyyb gexede, xerbee tedenei xen negeniinь tergilze oşoo haa, xynde buu bolood, busa seregei şuxala pyynktenyydii zaaza yge ze magad baina. Tende miil nege yder, ijyyliin 21-de 60 garan xynyydii alahan baigaa. Gibraltaarhaa tergilze jirehen respyyblikiinxin yimyyleeşenei zerlig aaşa tuxai jarina. Eleenei xeleheer xadaa, byxii fortifikacioono xydelmeriii Italiiin, Germaniiin specialiistnuud xytelberileze baina.

Nagiimla Ariikova arkoom bolbo

Alma-Ata, (TASS). Kazaaxiin respyyblikiin Centraalьna Gyisedxexe Komiteed kazaax exener Nagiimla Ariikova gegşii sociaalьna tedxemziin Arkom bolgon batalba.

Eneenei urda nyxer Ariikova exenerei zurnaalai redaaktoraar xydelze baihan baina.

XOITO XITADDAXI BAIDAL

Nanxinai zasag 850 seregei samolioodtoi

Şanxa, 10. (TASS). Sinьçzyn zibaoo" gazeetiin medeesehenei johoor, ijyyliin negenei yder nanxinai zasag 850 seregei samolioodtoi, eldeb proviincanuudanь 80 samolioodtoi baihan baina. Xitadai aviaaca bolbol nege minga garan hain mergezeltei lioodçiguudtai baina. Ene gazeetiin medeesehenei johoor, 350 samolioodtoi Xoito Xitad elьgeegdebe gene.

Şanxaidaxi baidal xursadaad baina

Loondon, 11. (TASS). „Deili ekspreess" gazeetiin medeesehenei johoor, Aangliiin zasag bolbol xerbee Şanxai deere seregei tulaldaanai exilee haa, aangliiin 9 mingan graazdanuudii Şanxaihaa evykaacalxa xemzee abza baina, Aangliiin nege kreiser, 2 eskadroono minonoosuud Şanxai deere baina. Şanxai deere baigaa Aangliiin garnizoon şine tuhalamza abaa. Aangliiin 1000 sereg Gonkoong deere belen bolood baina.

Reiter aagenstviin medeesehenei johoor, japoon seregei 20 garan koraablinuud Şanxaida oiroxon baigaa Ysyyn goorod deere jiree. Myn japoonoi seregei 16 paroxooduud Şanxain poort jireed baina. Tedenei buu zebsegeni beledxegdemel xa. Oroidoo Şanxai deere japoon seregei 32 syydnenyyd baina.

Nanьkoyy deere tulaldaan bolbo

Loondon, 11. (TASS). Japoonoi sereg ba nanxinai sereg xojoroi xoorondoxi tyryyşiin tulaldaan Nanьkoyy deere (Beipinhee baruun xoino 40 kilomeetrte) bolbo gexe Reiter aagenstvo medeesebe. Japoonton Nanьkoyyji xyseteigeer boombodozo baina.

Şanxai deere japoonai desaant buulgagdaa

Şanxai, 11. (TASS). Mynээder Saseebohoo (japoonoi uhan seregei baaza) Şanxai jirehen japoonai seregei syydnenyydei boort deere seregei samolioduud olon baina. Ene syydnenyydhee japoonoi 3 minga garan desaantii buulgaa. Seregei xeregselnyydii buulgaza baina. Myn 50 garan xujagta avtomobiilьnuud buulgagdaa.

Japoonai seregei zasagai erilte

Şanxai, 11. (TASS). „Çaina preess" gazeetiin medeesehenei johoor, japoonoi seregei zasag bolbol Aangli,ba Fraanciin konceesiiin teritoori deere japoonai pooçto-telegraafiin cenzyyrii baiguulxa tuxai erilte xehen baina. Eneen deerehee, Tianьcziinь deere niutagai koonsylьskiin koorpusai zybleen bolzo, eneen deere Aangliiin konsyl bolbol Angliiin erxii ebdexe hedelgii erid buruuşaahan baina.

Japoonton Urda Çaxaarii dobtolxoo beledxeze baina

Şanxai, 11. (TASS). „Centraal Nьjus" aagenstviin medeesehenei johoor, japoonoi sereg bolbol Urda Çaxaarii dobtolxoo beledxeze baina.

Mynээ yjede japoonoi seregyyd Zexee proviinsa deere suglaran beledxeze baina. Tendehee dobtolozo exilexe xa.

2000 tyxerig şyygee

Konotoopskiin rajoonoi Voroşiilovoi neremzete kolxoozoi geşyyn Paavil Belьmaas gegorxiood garxa johogyibdi. Buriaad-Mongoloi respyyblike bolbol, ээhediingee zimestei bolxo johotoi, eneenei tula nauukiin ba texniis bolon yiledberiiin arganuud bii geeşe. Eneen tuxai onso elixeneer zorloohon tyseb baixa johotoi geze hananab. Ene tysebiiji zyb sevooborood jabuulxa xydelmeritei negen doro jabuulan bejelyylze bolno.

Ene tyseb bolbol, oiriin 10 zil soo arad zoniii zimeseer xangaza şadaxa zorilgohoo yndehelen zoxloogdohon baixa johotoi.

Manai kolxoozuudai gazaraa edlelelge deerehee xaraza yzexede, kolxoozuudta 2 sevooborood (negenь pooliiin, nygeedenь feermiin dergedexi), byri goorodoi zoonodo 3 sevooborood (poliiin, feermiin ba oovoşiin) jabuulxa xeregtei geze hanagdana.

Miniii hanaxada aimaguudta sevooboroodii iime eelzeegeer jabuulaa haa boln.

1937 ondo Ulaan-Ydiin, Tarbagatain, Muxar Şiberei, Zediin kolxoozuudta ba Alairai aimagai zarima kolxoozuudta beledxel xexe xeregtei, tiigeed 1938 ondo ene aimaguudai kolxoozuudta zyb sevooborood exilexe xeregtei, 1938 ondo Biçyyrei, Booxonoi, Zagarain, Kabaanskiin, Xiaaktiin, Selengiin aimaguudai kolxoozuudta ba 1937 ondo orongyi yldehen Alairai aimagai kolxoozuudta beledxelei xydelmeri jabuulza, 1939 ondo sevooborood jabuulxa xeregtei baina.

Hyylşiin zilnyydte (1939-1940) Agiin, Bargazanai, Xoito-Baigalai, Tynxenei, Xoriin, E-Bulgadai, Bauuntiin, Jaruuniin, Zakaa-minai, Olьxoonoi ba Ulaan-Ononoi aimaguudai kolxoozuudta beledxel jabuulza, 1940 ondo tyryyşiin 6 aimaguudta zyb sevooborood jabuulxa, yleşed 5 aimaguudtanь 1941 ondo sevoobrood jabuulmaar geze hananab.

Sevooboroodoi beledxelei xydelmeride gazar xemzelgehee gadna, urgasiin gryypiin amidaran baixiin ba tedenei sostaavii bolon gazarai xyrehii narinaar şalgaxa xydelmeri orolsono. Eneenhee gadna, Ulaan-Ydiin aimagai Kalioonovskiin g. m. zarima selьsoveedta kolxoozuudainь edleze baigaa gazarnuudta şineer xile tabixa xeregtei.

Kolxooz byxen gazaraingaa xyrihenei plaan-kaartatai baixa johotoi. Eneenei johoor azal baidalaa yrgedxexe. Gazaraigaa xyrihe şalgaza yzengyi edleze bolxogyi. Yngeregşe zilde Ulaan-Ydiin aimagai kolxoozuudta xetedee edleze gazariinь bexizyylxedee nege kolxoozoi gazarii xeheg tahalaza dundanь ondoo kolxoozoi gazar oruulza orxihon (Avangaard kolxoozdo) ba kolxoozuudta xolo gazar bexizyylhen (Paartiiin XVII xuralai neremzete kolxooz) baixa jym. Sevooboroodii zybeer jabuulxadaa ene dutagdalnuudii ygei bolgogdoxo johotoinь elirxei.

„Sevooboroodii zybeer jabuulxa tuxai" SSSR-ei Gazartariaalangai arkomaadai ba Komiisiin gargahan projeektiin

Tynxenei „arşaan"

Fizkylьtyyrii toonogyi

Ulaan-Ononoi aimagai ceentr deere spoort ba fizkylьtyyriin xydelmeri oroidooş jabanagyi. Aimagai ceentr deerexi xydelmerişed ba kolxoozoi zaluuşuud fizkylьtyyriin xydelmeriii jabuulxiin tyleө oroldodog deerehee aimagai gyisedxexe komiteed babişeş organizaacanuudta erilte xeze xandadag baina. Yngeregşe 1936 ondo fizkylьtyyriin xydelmeride 4 mingan tyxerig mynge ygtexe johotoi baihan aad, tereenheenь oroidoo mingan tyxerig gargaşalagdahan baixa jym.

Ene zilde fizkylьtyyriin talmai bii bolgoxo gehen aad, xarin aimagai gyisedxexe komiteed mynge bagsaaza ygeegyi geed hula yngerebe.

Aimagai gyisedxexe komiteedai tyryylegşe nyx. Şodoonov, zaluuşuudai dunda jabuulxa xydelmeride hanalaa tabiit!

N.

4 hariin xaaltatai

Biçyyr. Zaganai somonoi selьpoogoi halbari bolxo Bodonguuddaxi magaziin xaagdahaar 4 hara bolbo. Şaltagaaniinь xadaa, magaziinai naimaaşan baihan **Badmazab Badmiin** gedeg xojor hariin torşo soo xydelmerilxedөө 5000 tyxerig xulagailhan deerehee tereeniii eliryylxe geze magaziininь anxan xaagdahan jym.

Mynээ bolood baixada, magaziin xaaltatai, kolxoozniguudai şuxala xereglexe ed tovaar, tamxi, sai g. m. abxa zyil ygei deerehee 20-30 kilometr gazarta baihan xudaldaanai gazarta oşozo xydelmerihөө hamşadag baina.

Bal. Cedenzabai.

Goorodoi hurguulinuudai barilga jixexe tahaldaltai

Ulaan-Yde goorodoi şi hurguuulinuudai barilgiin x delmeri jixexen tahaldaltai baza baina. Zişeelxede, Ydi urda bejiin hurguuliiin bar ga 76,5 proceent dyyrgegd hen ba Mongoolьski gudamz da barigdaza baigaa şine hu guuliiin barilga 65 proce dyyreed baina. Barilgi treestiin naçaalьnigai ujalg dyyrgegşe nyx. Zarkoov glaavna inzeneer Goreel gegşed barilgiin materiaalnu daar sag bolzor soonь t hurguulinuudii xangaxa jab dalii yrgelze tahalduulna.

Mynөө yjede Ydiin urda b jiin, hurguuliiin pool debide ge exileedyi, mynөө nege tahag soonь pool ygei. En bolbol mynөө xegdeze baix johotoi baibaş beledxem modogyi baihan deerehee xeg denegyi. Pool xexe teoos modoyiledberiiin zavood beled xeze ygexe johotoi baigaad eneenee tahaldaulza baihanain gemeer tus hurguuliiin xa mag barilgiin xydelmeri haa taza baihan baina. Modoyiled beriiin zavoodoi direktor Majorov gegşe, hurguulinuudai barilgii modo—materiaalaar tahaldalgyi xangaxa tuxai hanalaa tabidaggyi, tereegeeree hurguuliiin barilganuudii gyn egii tahaldalda oruulaad baina. Myn barilgiin treestiin naçaalьnig Zarkoov gegşe hurguuliiin nomoi yzelge exilxe sagai oirtohoniii medeheer baigaad, hurguulinuudai şine barilganuudii oiriin xeden x nog soo dyyrgeze, nomoi yz ge xexeer belen bolgozo şaaxiin tuxai baha le hana tabidaggyi baina.

Gadana, ene Ydiin ur jiin hurguulida dutuu zy eşөө olon: negeş yyd deegyi, sonxonuudai raamada şil huulgagdaa xe zergiin dutuunuud to. baina.

Hurguulinuudai şyka ne xydelmeri jixeer gee jabana.

Ede byxii dutuunuud bol, oiriin sagaa usadxag huralsalai şine zilei exintiaabriiin 1 xyrter nege tuugyigeer dyyrgegdeze guuliii tuşaaza abxa komi tuşaagdaxa johotoi.

M. Gavriloov.

Sevooboroodii zyboor jabuulxa tuxai zybşen xelselge

PROJEEKT TUXAI MINII DURADXAL

Bide bolbol „sevooboroodii zybeer jabuulxa tuxai" Gazartariaalangai ba sovxoozuudai Arkomaadai Komiisanuudai projeektii zybşen xelselge bolgoxodoo gansa jyrenxii zorilgo tuxainь bişe, myn manai respyyblikiin erxe baidal deere zybeer sevooboroodii jabuulxa xeregtei xolbootoi onso asuudalnuud tuxai xelseen bolgolsoxo johotoibdi.

Xamagai tyryyn tariaanai şine gazarnuudii ezelen edlexe asuudal xelsegdexe johotoi. Bi bolbol, aimag rajoonuudta tariaanai gazarii şineer edlelgiin zişee zergenь iimeşyy baigaa haa taaramzatai geze hananab.

Negedexi gryypede 5 minganhaa deөşө gektaar tariaanai gazarii ezelen edlexe Bauuntiin, Jaruuniin, Zakaami nai, Kabaanskiin, Olьxoonoi, Xoito-Baigalai, Selengiin, Tarbagatain ba Tynxenei aimaguud orono.

Xojordoxi gryypede 5-haa 10 mingan gektaar xyrter gazarii ezelen edlexe Zediin, Zagarain, Xiaagtiin, Ulaan-Ydiin ba Xoriiin aimaguud orono.

Gurbadaxi gryypede 10 haa 15 mingan gektaar xyrter gazarii ezelen edlexe Agiin, Biçyyrei, Muxar-Şiberei ba Ulaan-Ononoi aimaguud orono.

Dyrbedexi gryypede 15 minganhaa deөşө gektaar gazar ezelen edlexe Alairai, Bargazanai, Booxonoi ba E-Bulagadai aimaguud orono.

Şineer ezelen edlexe tariaanai gazarnuudii iimeer xubaarilxada xamta deeree 180 mingan gektaar gazar bolxo baina. Tiixedee, negedexi aimaguud 20 mingan gektaar tariaanai gazar bolbolsoruulan edlexe, xorordoxi gryypeнь 35 mingan gektaar, gurbadaxidaнь 55 mingan gektaar ba 4-dexi gryype aimaguudiinь 70 mingan gektaar gazar ezelen edlexe bolno.

Sevooboroodii zybeer jabuulxa gazarii bolbosoruulan edlexe zorilgo deerehee olon zil nege gazarta urgadag aad, gazarai xyrehe haizaruuldag ba tezeeltei bolgodog ybehe nogoo niutag oronoinь sagai ulariI deere taaruulan tarixa, myn ene ybehe nogooji aşaglan xereglexe sag bolzor bolon ene urgasanuudai yrehe olxo gexe metiin asuudalnuud garxa baina.

Buriaad-Mongoloi respyyblike bolbol, ene asuudalnuud tuxai erdem nauukiin talaar gyised şalgahan materiaaltai bişe tula, kolxoozuudai turşalga xeze tarihan olon zil nege gazarta urgadag ybehenyydii ton bogoni bolzor soo byridxen şalgaxa ba tedende segnelte ygexe johotoi.

Buriaad-Mongoloi respyyblikiin kolxoozuudta amerikaan periei, Sibiirei volosneec, şaraliyceerna, zitniaak ba doonik gexe metiin ybehenyydii jahala tariza bolxo baina.

Ene ybehenyydei gazarai xyrihe haizaruuldag tula, eneeniinь gyised aşaglaza abxiin tula, ene ybehenyydei xaxadiinь gurban zil soo aşaglaxa bolzor togtooxo, mygөө xaxadiinь 2 zil soo aşaglaxa bolzor togtooxo xeregtei baina.

Manai erxe baidal deerehee—malai tezeeleer dutamagdaxa jabadal ba myn gazarai stryktyyre ygei xyrihetei gexe mete deerehee bodozo yzexede, sevooboroodii zybeer jabuulza exilxedee tyryyşiin yjede tarilgiingaa gazar xubaarilza,—1) oroohoto tarilga—50 proc 2) olon zilei ybehe—25 proc, 3) propaaşna kylьtyyre (kartaavka, sviookla, tyrneebs g.m.)—7 proc, 4) texniis kylьtyyre—1,5 proc, 5) oovoşi—1,5 proc 6) paar—15 proc, —iimeer tarilgaa xee haa bolxo geze hananab.

Gazaraa iimeeşyygeer xubaarilaad baixadaa 3-dugaar tabanzilei baragdaxa yjede Buriaad-Mongoloi respyyblike bolbol, 600 mingan gektaar oroohoto tarilgatai 200 mingan gektaar olon zilei ybehe urgadag sabşalangai gazartai, 25 mingan gektaar korneplood ba siloosoi gazartai, 35 mingan gektaar ogoroodoi ba 5 mingan gektaar texniis kylьtyyriin gazartai bolood baiza şadaxa baina,

Bide bolbol, zyb sevooborood jabuulxiin xazuugaar yşөө manai respyyblikede delgereedyi zimeste kylьtyyrii Baigalai, Tynxenei, Xoriiin, E-Bulgadai, Bauuntiin, Jaruuniin, Zakaa-minai, Olьxoonoi ba Ulaan-Ononoi aimaguudai kolxoozuudta beledxel jabuulza, 1940 ondo tyryyşiin 6 aimaguudta zyb sevooborood jabuulxa, yleşed 5 aimaguudtanь 1941 ondo sevoobrood jabuulmaar geze hananab.

Sevooboroodoi beledxelei xydelmeride gazar xemzelgehee gadna, urgasiin gryypiin amidaran baixiin ba tedenei sostaavii bolon gazarai xyrehii narinaar şalgaxa xydelmeri orolsono. Eneenhee gadna, Ulaan-Ydiin aimagai Kalioonovskiin g. m. zarima selьsoveedta kolxoozuudainь edleze baigaa gazarnuudta şineer xile tabixa xeregtei.

Kolxooz byxen gazaraingaa xyrihenei plaan-kaartatai baixa johotoi. Eneenei johoor azal baidalaa yrgedxexe. Gazaraigaa xyrihe şalgaza yzengyi edleze bolxogyi. Yngeregşe zilde Ulaan-Ydiin aimagai kolxoozuudta xetedee edleze gazariinь bexizyylxedee nege kolxoozoi gazarii xeheg tahalaza dundanь ondoo kolxoozoi gazar oruulza orxihon (Avangaard kolxoozdo) ba kolxoozuudta xolo gazar bexizyylhen (Paartiiin XVII xuralai neremzete kolxooz) baixa jym. Sevooboroodii zybeer jabuulxadaa ene dutagdalnuudii ygei bolgogdoxo johotoinь elirxei.

„Sevooboroodii zybeer jabuulxa tuxai" SSSR-ei Gazartariaalangai arkomaadai ba Komiisiin gargahan projeektiin byleg ba pyynketnyydt iime zyilnyydii nememeer hananab.—

1. Xojordoxi bylegei pyynketiin „rajoonoi ga tahagai agronoomuudai, iin ba gazar esxemzele tuhalalgaar" gehenei „Malazaltai rajoonuudta texnigei ba melioraator halgaar" geze nemexe.

2. Myn ene byleg soo şyy—şine pyynkt or xeregtei—„Togtoogdohon vooboroodii dura zorilg ebdehen niuurnuudii soc yiledberiiin zuram johii zor ebdegşe deere toolozo, xu xariuusalgada xabaaduulx

Myn xojordoxi byleg hyylşiin pyynkt bolgon ze bişexe,—„Avtonoomito pyyblikenyydei Gazartar langai Arkomaaduudai, x ba mozonuudai gazarai yp leeninuudai dergede sevoo rooduudai inspeekce baigu Kolxoozuudta zyb sevoobor jabuulxa ba tereenei zu johiнь şalgan xaraza b jabadalai emxidxelgii ene peekcede daalgaxa".—

Sevooboroodii jabuulxa reg bolbol, ton şuxala xe jabuulga bolno. Eneeniі lyylxe xereg deere xedii berxeşeelnyydei (xamagai ryyn gazar esxemzeleg kaadr dutamagdaxa jab baigaaşhaanь, Buriaad-Mo loi respyyblike bolbol, sevooborood jabuulalgii tog dohon bolzor soonь dyy johotoi.

Agronoom Veselkoo

Xariuusalgata redaaktor B. VAANÇAG

Телефоны редакции: отв. редактор—3-44, отв. секретарь—3-23, сельхозотдел—7-55, промотдел—7-05.

Noomer gargagşa N. Ceveenov. Verstaalagşad D. Baldaanob. ba C. Dambaajeb. BMASSR-ei Niut. Azyiledberiiin arkomaadai tipograafi Iavliit 857.